

UNIÓ DE PAGESOS

UNIÓ DE PAGESOS DE CATALUNYA
C/ Ulldecona, 21 – 33 2n
08038 Barcelona
Tel. 93 268 09 00 - Fax 93 268 48 93
www.uniopagesos.cat

Plataforma per les reiterades crisi al sector agrari del 2026

Consell Nacional del 22 de setembre de 2026.

1.- Per uns preus remuneradors per a la pagesia

Els preus percebuts pels productes agrícoles, ramaders i forestals son un element essencial per assolir que l'activitat de la pagesia permeti la resiliència de les persones dedicades al sector, disposin de beneficis i puguin innovar i adaptar-se als reptes actuals i futurs.

La Unió de Pagesos de Catalunya exigeix que:

- i) **les autoritats competents intensifiquin la lluita contra l'incompliment de la llei de la cadena alimentària i els abusos i pràctiques deslleials a la cadena alimentària;**
- ii) **es doti de mitjans l'observatori català i estatal** per a que es pugui **completar la inclusió de tots els sectors i la integració ramadera** en els seus treballs i dades;
- iii) **es faci complir la normativa a les llotges de referència i els observatoris de preus (estatals i catalans), han d'estar subjectes a l'aplicació real i efectiva de la normativa estadística**, ja que la veracitat i exactitud de les seves dades és clau per al desencadenament i aplicació de les mesures i garanties que preveuen l'OCM i la normativa de la cadena alimentària i;
- iv) es controli **l'etiquetatge efectiu i clar d'origen dels aliments i dels ingredients** dels aliments elaborats, i pel control eficient de la seva traçabilitat i la informació al consumidors.

Competència deslleial de les Importacions de fora de la UE.

La Unió de Pagesos de Catalunya exigeix:

- i) Assolir que **les persones consumidores informades coneguin i apreïïn la producció de la UE vers la de fora de la UE**, ja que els estàndards de producció, sostenibilitat i preservació de la biodiversitat de la UE son molt diferents.
- ii) **Que les administracions institucionalment informin als consumidors**, així com a **mestres, professors i alumnes** a escoles, instituts i universitats **de les diferències normatives entre la producció de la UE i les de fora d'aquesta.**
- iii) **Que s'obligui a etiquetar l'origen dels productes alimentaris** i en quin grau, si aquests tenen diferent origen o són resultat de barreges entre els de la UE i els de fora d'aquesta. També l'origen dels aliments processats.
- iv) Que mentre la UE no disposi i desplegui eficaçment els controls oficials, per una banda, que **l'Administració General de l'Estat ha de dotar-se dels mitjans per desenvolupar adequadament les seves atribucions en les duanes** i, per una altra banda, que **la Generalitat de Catalunya** (mossos d'esquadra en col·laboració amb el departament d'Agricultura) **una vegada introduïts a Catalunya els productes importats ha d'articular un segon filtre** que reforci la tasca de control de la conformitat amb totes les normes vigents.
- v) Que els àpats que depenen de l'administració pública, com ara els hospitals, les escoles, les presons, etc. **Estiguin elaborats amb productes amb producció de proximitat**, i com a molt, en casos justificats, produïts dins de la UE.

2.- Ajuts directes per pal·liar la situació de crisi.

La producció agrària de l'any 2026 s'ha caracteritzat per multitud de situacions desfavorables, ja siguin en l'encariment dels costos de producció derivat dels conflictes bèl·lics (guerres a Ucraïna i a l'Orient Pròxim), de les alteracions en la producció derivades del canvi climàtic (falta de precipitacions en els moments òptims per a la producció, elevades temperatures en períodes prolongats, etc.), així com, les malalties en ramaderia (PPA, DNC, etc.) o els reiterats danys de la fauna salvatge, tan de la cinegètica com de la protegida i de la invasora.

La Unió de Pagesos de Catalunya, en el marc de l'establert al Reglament d'Execució (UE) 2026/1894 de la Comissió de 27 de juliol de 2026 pel qual es concedeix ajut financer d'emergència per als agricultors afectats per problemes específics que incideixen en la seva viabilitat econòmica com a conseqüència de la crisi a Orient Pròxim, proposa que a Catalunya s'usin tots els fons del FEAGA que li corresponen a Catalunya, per atorgar un ajut als agricultors actius del sector de la vinya, fent ús el DARPA, de forma íntegra (complementar amb el 200% l'import del FEAGA), de l'establert a l'article 2 de l'esmentat Reglament d'Execució (UE) 2026/1894, deixant sense aquest ajut a un import mínim que no en justifiqui la seva tramitació i no atorgar-lo per sobre de les primeres 70 hectàrees.

La Unió de Pagesos de Catalunya, en el marc de l'establert a la Disposició addicional 25 Fons Addicional per a Pal·liar els Efectes Econòmics i Socials dels Conflictes Bèl·lics i els Efectes del Canvi Climàtic i per a Enfortir el Lideratge de Catalunya, de la Llei 10/2026, de 9 de juliol, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2026, exigeix que s'estableixin ajuts directes a la pagesia professional catalana de:

- i) 17.000,00 euros per a les explotacions agràries professionals que disposin d'almenys 1 UTA de mà d'obra.
- ii) 12.750,00 euros per a les explotacions agràries professionals que disposin d'entre 0,75 i menys d'1 UTA de mà d'obra.
- iii) 8.500,00 euros per a les explotacions agràries professionals que disposin d'entre 0,5 i menys de 0,75 UTA de mà d'obra.

3.- Per uns costos assumibles.

Els costos de producció, junt als preus remuneradors, són els elements claus per assolir rendes adequades per a la pagesia catalana, com també **els tributs de l'activitat** i dels béns i serveis emprats per a la producció, **els costos socials de la mà d'obra assalariada, la burocràcia i la manca de compensació de les obligacions imposades, per reduir-los la Unió de Pagesos de Catalunya exigirà que:**

- i) S'estableixi l'IVA reduït per a tots els béns i serveis necessaris per la producció agrària i que, quan la compensació de l'IVA resulti favorable per al professional, aquesta s'ingressi de manera immediata.
- ii) Es facin efectives les tarifes elèctriques específiques per a regadiu, per a les granges i les PIME agroindustrials.
- iii) S'estableixi el gasoil professional agrari amb la mínima tributació permesa a la UE (IVA i impost especial).
- iv) S'adeqüin els mòduls de l'IRPF de l'exercici 2026 per tractar fiscalment de forma equitativa a la pagesia afectada de tots i cadascun dels sectors afectats econòmicament per l'encariment de costos i les circumstàncies adverses.
- v) S'actualitzi el límit dels 250.000,00 sense IVA per a tributar a mòduls de l'IRPF.
- vi) S'anul·lin i es compensin les il·legals valoracions de les construccions agràries (granges, magatzems, infraestructures de reg, etc.) en l'IBI de rústica.
- vii) S'estableixi que els costos i lucre cessants no compensats pels ajuts públics exempts de tributació.
- viii) S'estableixi l'exempció de passar periòdicament ITV i ITAF de la maquinària agrària.
- ix) S'incrementin de les despeses de difícil justificació (estimació directa IRPF).
- x) S'assoleixi una cotització i prestacions justes pel sector agrari en la regulació de les cotitzacions dels autònoms.
- xi) Es corregeixi el desmesurat increment de les cotitzacions socials en la contractació de mà d'obra assalariada.
- xii) En qualsevol nova negociació comercial o revisió d'alguna de precedent amb països tercers incorpori adequadament la corresponent reciprocitat en matèria agroalimentària.
- xiii) Es compleixi la Disposició addicional sisena de la Llei 30/2022, de 23 de desembre, per la qual es regulen el sistema de gestió de la Política Agrària Comuna i altres matèries connexes, que obliga al Ministeri d'Agricultura a que es compensin els costos addicionals de les mesures incloses al PEPAC de l'Estat espanyol 2023-2027 i totes les noves exigències relacionades amb l'evolució de la PAC.
- xiv) Que tots els països que formen part de la UE tinguin els mateixos estàndards d'accés a productes fitosanitaris, sigui d'ofici o en les excepcions, per tal de fomentar la igualtat en la producció i lluita contra les plagues.

4.- L'accés a la terra.

La resiliència de la pagesia, el relleu generacional i assegurar l'abastiment d'aliments a la societat de forma sostenible tenen en la terra en un element clau, tant per a la pròpia pagesia com per al conjunt de la societat.

La Unió de Pagesos de Catalunya exigirà **que s'estableixi legalment el control de preus en la compra de terres agràries per evitar preus especulatius i, que s'estableixi legalment el control de preus en l'arrendament de terres agràries per evitar preus especulatius.**

5.- L'aigua.

En base al criteri de garantia de la seguretat alimentària, la Unió de Pagesos de Catalunya **exigirà garantir els recursos hídrics necessaris per assegurar la producció dels cultius i de la ramaderia, així com, en els moments d'escassetat, els recursos hídrics imprescindibles per a la supervivència de les plantacions i dels animals per a la producció d'aliments.**

En conseqüència, la Unió de Pagesos treballarà perquè en la revisió dels actuals plans de sequera:

- i) s'aconsegueixi una equiparació en la prelació dels usos de tots els sectors econòmics inclosos l'agrari, ramader, turístic, industrial...
- ii) i en particular, en moments d'escassetat de recursos hídrics, que l'ús turístic de l'aigua, fins ara inclòs als usos domèstics, tinguin un comptador diferenciat per tal de poder fer efectiva una restricció en cas de necessitat, atès que aquest és un ús industrial de l'aigua -és un sector econòmic més-.
- iii) es diferenciï el consum per ús de boca de la resta dels usos que s'abasteixen de les xarxes municipals per poder establir restriccions específiques a aquests altres usos.

6.- Espais agraris protegits i productius.

La manca de redacció, ni tant sols s'han començat els treballs ni la seva licitació, del Pla territorial sectorial agrari de Catalunya, malgrat ja han passat 6 anys des de la promulgació de la Llei dels espais agraris, comporta una forta competència sobre els espais d'alt valor agrari, per part de promotors i administracions públiques, per això la Unió de Pagesos de Catalunya exigeix **que el Pla territorial sectorial agrari de Catalunya sigui una realitat**, sense permetre dilatar més aquesta mancança, així com **assolir el respecte i compliment dels preceptes de la Llei dels espais agraris.**

La Unió de Pagesos de Catalunya, per assegurar la continuïtat de l'activitat agrària de les zones amb limitacions naturals (zones de muntanya) i les altres amb limitacions naturals o altres limitacions específiques i la resiliència de la pagesia professional que hi està lligada a aquest, exigeix que:

- i) S'estableixin primes que compensin íntegrament els sobre costos i lucre cessants respecte les zones que no tenen aquests hàndicaps.
- ii) S'estableixi la catalogació definitiva de municipis de les altres amb limitacions naturals o altres limitacions específiques, pendent des del 2017.
- iii) La nova llei de muntanya de Catalunya doti d'instruments legals i de foment adequats per garantir la continuïtat i desenvolupament de les activitats agropecuàries i forestals.

7.- Fauna salvatge.

Els **danys a les explotacions agràries i forestals de la fauna cinegètica i de la protegida**, així com els riscos sanitaris que comporta, han esdevingut en força zones del país un hàndicap important per al desenvolupament de l'activitat de la pagesia, així com, un desequilibri en la preservació de la biodiversitat i un factor d'increment dels accidents de transit, per això, **la Unió de Pagesos de Catalunya exigeix que:**

- i) Es desplegui immediatament el Decret Llei 5/2024 i **es declarin les zones de control poblacional, s'apliquin les mesures dels corresponents plans de control, inclosa l'autoprotecció de la pagesia.**
- ii) **Es promulgui la llei catalana de gestió sostenible de la fauna cinegètica.**
- iii) El departament competent en matèria de ramaderia es doti dels mitjans i protocols d'alerta i actuació immediat, que permetin **reforçar les inspeccions i controls sanitaris sobre la fauna salvatge.**
- iv) S'estableixin indemnitzacions justes i suficients per a cobrir les pèrdues pels danys produïts per la fauna cinegètica i/o protegida, com la pèrdua de valor econòmic tant per malalties sanitàries com per l'atac als conreus, o als sobre costos donats per la seva presència i gestió.
- v) S'estableixin indemnitzacions justes i suficients per a cobrir les pèrdues per danys de conills a les finques de conreus, aplicables a tots els cultius, tant herbacis com arboris, independentment de si són assegurables o no.
- vi) Es replantegi la "Xarxa Natura 2000", ja que és un instrument instaurat sense base científica, només fonamentat per estudis basats en la ideologia. Que es pal·liïn els efectes adversos causats a la pagesia durant els 26 anys d'aplicació infructífera.

Pel que fa a les espècies invasores, atès l'increment de les seves incidències al sector on la globalització i l'escalfament global hi juguen un paper significatiu, la Unió de Pagesos de Catalunya **exigeix assolir mesures i mitjans** a les administracions competents **que permetin assegurar l'eficiència en el control i erradicació d'aquestes espècies.**

8.- Pertorbació del mercat de l'arròs.

L'arròs, a més de l'encariment dels costos de producció derivats dels conflictes bèl·lics al món i de les mancances en matèria de fitosanitaris, com es pot comprovar a la informació que publica la Comissió Europea (https://agriculture.ec.europa.eu/data-and-analysis/markets/price-data/price-monitoring-sector_es) en el seguiment dels preus del sector de l'arròs, acumula una caiguda de preus del 26,53% respecte els de tres anys enrere. Per tant, hores d'ara la seva situació és clarament de pertorbació de mercat, als efectes de la Secció I Pertorbacions de mercat del Capítol I Mesures extraordinàries de la Part V Disposicions generals del Reglament (UE) 1308/2013 del Parlament i del Consell, de 17 de desembre de 2013, pel qual es crea l'organització comuna de mercats (OCM) dels productes agraris. Per tot això, la **Unió de Pagesos de Catalunya exigeix que la Comissió Europea adopti les mesures necessàries per a que la pagesia afectada pugui fer front a la situació del mercat.** En aquest sentit, tan la Generalitat de Catalunya com el Govern de l'Estat han d'actuar d'impulsors de que la Comissió Europea adopti aquestes mesures, atès que els altres mecanismes previstos a l'OCM s'han demostrat com a insuficients i no apropiades per fer-hi front.

Annex.

Evolució de les persones afiliades per compte propi per activitats agrícoles, ramaderes i forestals a la Seguretat Social a Catalunya, entre 2000 i 2026.

	2000⁽¹⁾	2026⁽²⁾	Variació %
Barcelona	8.336	4.766	-42,83
Girona	5.763	2.965	-48,55
Lleida	14.450	8.126	-43,76
Tarragona	8.618	4.238	-50,82
Catalunya	37.167	20.095	-45,93

(1) Persones afiliades a 31/12/2000.

(2) Persones afiliades a 31/08/2026.